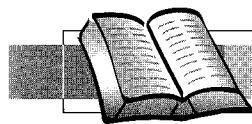

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Onbegrepen wegen

'En uwe wegen zijn niet Mijne wegen, spreekt de Heere', Jesaja 55:8. En in vers 9 staat: 'Alzo zijn Mijne wegen hoger dan uw wegen'. De waarheid en de betekenis van bovenstaande woorden zal door Gods kinderen op hun levensweg worden ingeleefd. De Heere leidt het volk welks rechterhand Hij heeft gevat naar Zijn raad, d.w.z. naar Zijn wil en Zijn welbehagen. Die raad voert Hij uit in 't leven van Zijn volk. Nee, Hij leidt ze met naar HUN raad, maar naar Zijn raad, niet in de wegen die ze zelf verkiezen en begeren, maar in die wegen waarvan Hij weet dat ze voor hen nuttig en profijtelijk zijn. O, boven alles wat geschiedt, ook in 't leven van Gods Kerk en kinderen staat als 't ware gegraveerd met gulden letters: 'Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen'. Hoe onbegrijpelijk die wegen dikwijls zijn voor degenen die ze bewandelen, hoe dikwijls er dan tegen wordt gemurmureerd, maar God gaat door. De Heere leidt naar Zijn raad en dit geldt zowel in 't natuurlijke als in 't geestelijke. In 't natuurlijke leven, dus het leven hier op aarde, gaat de weg van Gods kinderen zo menigmaal door de diepte, zo dikwijls tegen vlees en bloed. En menig keer zal Gods volk, omdat ze niet begrijpen waarom en waartoe, hiertegen in opstand komen.

Asaf had geprobeerd God en Zijn wegen te begrijpen, maar hij was er hopeloos mee vastgelopen. Hij zegt

'Gij zult mij leiden door Uw raad'

Psalm 73:24a

in vers 16: Nochtans heb ik gedacht om dit te mogen verstaan; maar het was moeite in mijn ogen. Hij kon er niet uitkomen. Hij had gezien op de dwazen en goddelozen en ogenschijnlijk hadden ze niet anders dan voorspoed. Want er zijn geen banden tot hun dood toe, en hun kracht is fris. Ze zijn niet in de moeite als andere mensen en worden met andere mensen niet geplaagd. Daarom omringt hen de hovaardij als een keten, enz. 't Ging zelfs zover dat ze hun mond tegen de hemel zetten d.w.z. dat ze onbeschroomd God durfden lasteren. En... toch, zulken hadden voorspoed en deelden dus ogenschijnlijk in de zegen. Ze waren goddeloos en nochtans hadden zij rust in de wereld en vermenigvuldigden het vermogen.

En daartegenover ziet Asaf dan zijn eigen weg. De ganse dag was hij geplaagd en zijn bestraffing was er alle morgens. Steeds weer was het moeite en verdriet, altijd weer zorgen en ellende. En waarom en waartoe? Waarom werden die goddelozen niet geplaagd en geslagen, zij maakten het er naar en waarom had Gods volk, dat toch de Heere vreesde, in deze wereld geen voorspoed? 't Is toch Gods volk, Zijn eigendom, Zijn beminden, lievelingen en keurlingen. 't Is toch de gemeente die Jezus met Zijn bloed heeft gekocht, die Hij beschermt en bewaart, die Hij voor Zijn rekening heeft genomen voor de tijd en de eeuwigheid. Hij droeg toch hun zondestraf en waarom dan

dat lijden, die moeite en dat verdriet? O, Asaf ging aan alles twijfelen, bijkans waren zijn treden uitgeschoten. Was het dan toch vergeefs om God te dienen? Had hij dan tevergeefs zijn hart gezuiverd en zijn handen in onschuld gewassen. Asaf ging God verdenken in Zijn liefde, trouw, almacht en alwetendheid. Steeds dieper zonk hij weg in deze modderpoel, steeds vaster zogen zijn voeten vast in dat modderige slijk. 't Werd al donkerder, al banger en al omnogelijker. Dit 'duurde tot hij uit die drom, van nevelen ging in 't heiligdom. De Heere trok hem op uit dat modderig slijk. Niet meer bij eigen licht, maar bij hemels en Goddelijk licht mocht hij toen alles gaan bezien. Wat werd alles toen anders. Hij zag het einde van de goddelozen, zij storten van de top van eer, in eeuwige verwoesting neer.

*Hoe worden zij, tot ieders schrik,
Vernield, als in een ogenblik!
Hoe moeten zij het leven enden,
Van angst, verteerd in hun ellenden!
Hun weeld 'is als een droom ver-
gaan,
O Heer, wanneer gij op zult staan,*

Inhoud

Meditatie:	
Onbegrepen wegen	1
Commentaar: Zinloos geweld . .	2
Van overzee: Visser der mensen	3
Aangevochten heilsfeiten (1) . .	5
Uit de bibliotheek	6
Boekennieuws	7
Kerknieuws	7
Berichten	11
Predikbeurten	12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
F. Bolstraat 12, 2981 CC Ridderkerk
tel. 0180-425915.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

*****
Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

*****
Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

*****
Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****
Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:
Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

*****
Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

*Zult Gij hun tonen onverwacht,
Hoe Gij hun ijdel beeld veracht.*

O, wat moet Asaf diep beschaamd zijn geweest. Welke smart moet zijn hart vervuld hebben bij het zien van zijn dwaasheid. In ootmoed erkent hij: Ik heb Gods waarheid niet geloofd, maar was, door mijn verwaande geest, bij U een onvernunftig beest. Maar niet alleen zag hij het einde van de goddelozen, maar ook het zalig einde van Gods kinderen. Ze worden geleid door 's Heeren raad en in die weg voor- en toebereid voor de eeuwige heerlijkheid.

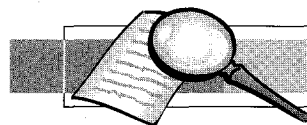
Asaf was stuurman af en kon God weer laten regeren. Wat mag dat toch een zalige gestalte zijn. O, volk van God, geloof toch eens dat God alleen uw welzijn zoekt. Dat de Heere ook u leidt naar Zijn raad maar u ten nutte. Ook die smartelijke wegen, ook dat kruis dat ge dragen moet, ook dingen die ge niet begrijpen kunt, ja alles en alles moet medewerken ten goede. Is er dan reden om God te verdenken? Er is er Eén

Die smarten gedragen heeft, Die de vloek heeft weggenomen en de straf gedragen heeft. Daarom handelt God nooit in toorn, maar altijd in liefde met Zijn volk. Omdat Jezus de lijdensweg is gegaan zijn de wegen van Gods volk geheiligd. Hoe donker ooit Gods weg moog wezen, Hij ziet in gunst op die Hem vrezen. Heilig zijn Gods wegen, ja wijsheid altermaal. Juist die wegen waar hier het meest over wordt geklaagd zal straks het heerlijkst van gezongen worden:

*Dan zingen zij, in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's Heeren wegen;
Want groot is 's Heeren heerlijkheid,
Zijn Majesteit
Ten top gestegen (Psalm 138: 3)*

God leidt naar Zijn raad in het natuurlijke, maar ook in het geestelijke, doch daarover de volgende keer.

Kloetinge, ds. A.F. Honkoop.

Commentaar

Zinloos geweld

De Engelse wijsgeer Thomas Hobbes (1588-1679) beschrijft de mens en zijn gedrag buiten een gevestigde en ordelijke samenleving. Daarin wedijvert de mens om status, er is een voortdurende strijd om zelfhandhaving. Hobbes tekent die natuurtoestand afschrikwekkend af. De mensen zouden leven in een staat van voortdurende vrees en onzekerheid. Ook de zwakste en de domste kan op een gegeven ogenblik een gevaar worden voor de sterkste en slimste en deze kan nooit in gerustheid en veiligheid leven, maar moet altijd bedacht blijven op de aanslagen van de ander. Van Hobbes is de uitspraak dat ieder de potentiële vijand van ieder ander is: 'Homo homini lupus' (vrij vertaald: de ene mens is een wolf voor de ander).

Verskillende gevoelens

Ik moest hieraan denken toen de

krant verslag deed van het zoveelste geval van zinloos geweld. In Venlo wordt een 22-jarige jongeman doodgeslagen omdat hij een paar opgeschoten jongens aanspreekt, die het met hun scooter oude mensen lastig maken. Een aantal mensen stond er bij en keek er naar. Als je zoiets leest, dan strijden verschillende gevoelens om voorrang. Gevoelens van verontwaardiging. Wat drijft zulke jongens toch om tot een dergelijke daad te komen? Waarom grepen de omstanders niet in? Gevoelens van onmacht. Wat is hier aan te doen? Welke maatregelen zijn nodig om te voorkomen dat zoiets weer gebeurt? Kan het wel voorkomen worden? Is de ene mens dan inderdaad een wolf voor de andere? Gevoelens van onbehagen ook. Want het gebeurde in Venlo. Eerder in andere plaatsen. Het kan ook bij mij in de omgeving gebeuren of op de

plaats waar ik me bevind. En dan? Hoe zou ik reageren? En als ik dood werd geslagen? Gevoelens ook van meeleven. Met de ouders van deze jongen. Je zult de boodschap maar thuisrijgen. Ook gevoelens van meeleven met de twee knapen, die dit verschrikkelijke feit hebben gepleegd. Ik heb er moeite mee. Het zou eigenlijk wel moeten. Wat hebben zulke jongens voor toekomst? De ene is al meer met de strafrechter in aanraking geweest. Een jong leven vergooid. Met een ziel voor de eeuwigheid. Verschrikkelijk. Er zal in de jeugdijaren wel heel veel zijn misgegaan, waardoor gepoogd zal worden hun gedrag te verklaren en op grond waarvan voor strafvermindering zal worden gepleit. De maatschappelijke verontwaardiging zal misschien aan de andere kant in de strafmaat tot uitdrukking komen. Hoe voorkom je nu deze dingen? Door stille tochten, met kaarsen en – zoals professor Smalhout spottend opmerkte – waxinelichtjes? Al eerder zagen we zulke reacties. Verontwaardigde en hun ontzetting uitsprekende overheidspersonen, in stille tochten meelopende hoogwaardigheidsbekleders – en na enige dagen was de kou uit de lucht en bleven er hooguit nog wat verwelkte bloemen liggen op de plaats van het misdrijf.

Postmodern denken

Als ergens de resultaten te zien zijn van het postmoderne denken van de laatste dertig jaren, dan is het wel bij dit soort gebeurtenissen. Het gezin als een plaats waar jongeren geborenheid werd geboden, moest worden afgebroken. Het gevolg? De pleinen, zeker in de grote steden, worden onveilig gemaakt door groepen jongelui, die met hun tijd geen raad weten. Gezagsverhoudingen werden beschouwd als uit de Middeleeuwen. Weg er mee. Jantje noemt de meester op school gewoon bij zijn voornaam. En als die meester dat niet goed vindt, dan komen de familieleden van Jantje het de meester wel even inprenten. Ouderlijk gezag is ouderwets. Vrijheid, blijheid. Waar heeft het toe geleid? Tot een normloze maatschappij. Een maatschappij die in staat van ontbinding is. Wie zal het keren?

Waarden en normen

Het demissionaire kabinet Bal-

kenende wil een maatschappelijke discussie over waarden en normen. Het is goed. De kerken, hoewel niet genoemd in de brief daarover van de Minister-president aan de Tweede Kamer, kunnen daarin een belangrijke rol vervullen. Er zijn ook al initiatieven in die richting ondernomen. Het is goed. Zal Nederland zich echter nog wel willen laten binden aan waarden en normen? Er groeit een geslacht op dat niet anders weet dan dat het recht van de sterkste zegeviert. In een samenleving zoals Hobbes die tekent, zijn er geen wetten, die zeggen dat mensen hun begeerte maar moeten bedwingen en de handen thuis moeten houden. In die samenleving zullen anderen mij bedriegen en ik bedrieg ze op mijn beurt. Het is een voortdurende strijd om goederen, een strijd tegen eventuele rivalen, de drang om zichzelf en anderen te overtuigen dat men nog lang niet aan het einde is. In zo'n samenleving kan slechts orde komen als iedereen bereid is zich te onderwerpen aan gezag. En dat is het nu juist wat in onze samenleving ontbreekt: de bereidheid om afstand te doen van zijn zogenaamde wilsvrijheid en zich te onderwerpen aan gezag. De mens is zichzelf tot norm geworden. Daar past geen gezag van en door een ander bij. Afstand doen van zijn zogenaamd zelfbeschikkingsrecht is iets waarvoor een totale omkeer nodig is. Probeer een paard dat de vrijheid geroken heeft maar eens in bedwang te krijgen.

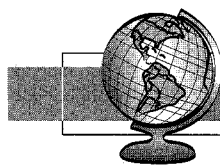
Bekering

Wat is nodig? Bekering. Bekering tot de levende God. Bekering tot Gods geboden. Alle praten over waarden en normen heeft slechts zin

als men bereid is zich te schikken naar de normen van Gods Woord. Men kan spreken over waarden als gerechtigheid, medemenselijkheid en andere mooie termen meer, maar als die waarden niet voortkomen uit een bron buiten de mens, krijgen ze een invulling die geen nieuwe orde brengt, maar opnieuw wanorde. Iedereen zal die waarden immers naar eigen opvatting willen invullen. Thomas Hobbes heeft betoogd dat het elk ogenblik weer de richting kan uitgaan, dat de maatschappij in een soort natuurstaat vervalt, waarin angsten en gevoelens van onveiligheid de overhand hebben. Zij die op dergelijke gevoelens in weten te spelen, krijgen dan de kans. We hebben het gezien bij de laatste verkiezingsuitslag. Het Pim Fortuin-effect is weliswaar voor een groot deel gereduceerd door ordinaire partijruzijs binnen de LPF, maar de gevoelens van onvrede onder de bevolking zijn daarmee niet weggenomen. Gevallen van zinloos geweld, zoals in Venlo, wakkeren die gevoelens alleen maar aan. De roep om een sterke man, die eens even orde op zaken zal stellen, zal toenemen. Maar zodra die aan het zelfbeschikkingsrecht, of zo u wilt, aan de wilsvrijheid van de mens beperkingen zal willen opleggen, zal de maatschappelijke opinie zich tegen hem keren. Er is alleen heil te verwachten van een bukken en buigen voor Gods heilzame geboden. Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezén, maar wie op Hem vertrouwt op Hem alleen, ziet zich omringd met Zijn weldadigheên. We moeten echter niet bij de ander beginnen.

Capelle aan den IJssel,

ds. W. Silfhout.

Van Overzee

Visser der mensen

Het is het werk van Christus Zelf mensenkinderen te roepen tot een werk dat ze zelf nooit leren zullen. Het werk van visser der mensen. Matth. 4:19 "En Hij zeide tot hem: *Volgt Mij en Ik zal u vissers der mensen maken.*"

Hij roept ze Hem te volgen. Hij maakt ze vissers der mensen.

Het is alweer meer dan 18 jaar geleden dat ik mijn werk aan deze kant van de oceaan in St. Catherines mocht aanvangen met het woord van de apostel Petrus in Lukas 5:5: "Doch op Uw woord zal ik het net

uitwerpen.”

De Heere Zelf had hem dit bevolen. En alle voorafgaande vergeefse arbeid ten spijt, gehoorzaamden de discipelen: “*En als zij dat gedaan hadden besloten zij een grote menigte vissen en hun net scheurde.*”

Wat gaf de Heere een rijke vangst, en wat een verwondering gaf het in de harten van de discipelen. “En Jezus zeide tot Simon: Vrees niet, van nu aan zult gij mensen vangen.” Zijn woord deed kracht. “*En als zij de schepen aan land gestuurd hadden, verlieten zij alles en volgden Hem.*”

Zó was het begonnen. Zo had de Heere hen geroepen, om mensen te vangen en dat was hun begeerte en hun verwachting. Hun Meester was het immers zo waard, en in de veelheid van de onderdanen is toch des Konings heerlijkheid.

Hij zou ze vissers der mensen maken, maar daarom hadden ze Zijn leiding en Zijn onderwijs zo nodig. Dat onderwijs zou niet zo aangenaam zijn voor hun vlees, maar toch zo onmisbaar en zo nuttig.

Daar bij de zee van Tiberias, lezen we in Joh. 21, waren ze bijeengekomen: zeven discipelen van wie niet eens alle namen zijn vermeld. Simon Petrus had tot de anderen gezegd: “*Ik ga vissen.*” En de anderen hadden met hem ingestemd en zo waren ze, vol verwachting, terstond in het schip gegaan. “*En in die nacht vingen zij niets.*”

Wat een teleurstelling voor deze ervaren vissers. Niet één visje hadden zij zelf in het net kunnen krijgen. Dat was onderwijs voor later, als ze soms met de evangelist van de oude dag, Jesaja, zouden moeten instemmen: “*Wie heeft onze prediking geloofd en aan wien is de arm des Heeren geopenbaard?*”

Nachten van schijnbaar onvruchtbare arbeid zijn er in het leven van vissers der mensen. Dan lijkt het alsof ze alleen maar op rotsen ploegen en alles tevergeefs is. Toch zal de Heere Zelf voor de vangst zorgen. Het zal echter wél Zijn werk alléén zijn. Daarom gebod de Heere: “*Werpt het net aan de rechterzijde van het schip en gij zult vinden.*” Een bevel met een belofte. En als Hij spreekt, is het als Machthebbende en niet als de schriftgeleerden. “*Zij wierpen het dan en konden hetzelfde niet meer trekken vanwege de menigte der vissen.*”

Als er iemand van het zendingsveld

met verlof komt, wordt de vraag nogal eens gesteld: “Mag je nog vrucht zien op je werk daar?” Een begrijpelijke vraag, want daar gaat het immers om in alle arbeid in Gods wijngaard. Een vraag die je jezelf ook wel eens stelt, als je al enige tijd in een gemeente gearbeid hebt. Is er vrucht op de arbeid? Zijn er nog vissen in het net gevangen? Je ziet echt niet uit naar een opwekking van menselijke makelij. Daar wordt God immers niet in verheerlijkt, en daarin worden geen mensen van het verderf gered. Maar je verlangt er wel naar tekenen te zien dat God nog werkt. En nu zien wij maar aan wat voor ogen is, en de Heere ziet het hart aan. Tóch kan Gods werk niet altijd verborgen blijven en zal het in de vruchten openbaar komen.

Die oude broeder, die als ouderling met veel liefde de gemeente diende, en die avond de dienst moest leiden, wist het ook niet dat de Heere vis in het net zou brengen. Toen hij na de dienst thuiskwam en terugdacht aan wat er zoal had plaatsgehad die avond, zal hij dat ook wellicht niet verwacht hebben.

Het was immers een onrustige dienst geweest. Spotters waren er in de kerk gekomen, baldadige jongelui, die anders een kerk nauwelijks of nooit van binnen zagen, en zeker niet zo’n zware, bekrompen kerk als waarin deze broeder was voorgegaan. Ze waren er geweest om even op een andere manier dan gewoonlijk pret te hebben. Ze zouden zich eens vermaken met dat wonderlijke volk dat daar bij elkaar was. Moeite om zelfs maar enig burgerlijk fatsoen te tonen, deden ze niet. Lachend en luid stommelend waren ze tenslotte de kerk weer uitgegaan. Wat de meesten wel niet gezien zullen hebben was, dat er één van de rustverstoorders was blijven zitten. Het was er maar één van de groep jongelui, die met de gemeente, vóór het net geweest was.

Veel werd er, zoals te begrijpen, na de dienst nagepraat over de oneerbiedigheid en het gespot tijdens de kerkdienst van die avond. Ook de oude broeder was geschrokken en bedroefd over hetgeen plaatsgevonden had.

Het was enige jaren later, dat er bij zijn huis aangebeld werd. Voor de deur stond een nog jonge man die

vriendelijk vroeg of hij de ouderling even spreken mocht. Dat kon, en even later waren ze in een bewogen gesprek. Onder tranen vertelde de jonge man hem dat hij eens bij hem in de kerk geweest was met de bedoeling te spotten en zich op een oneerbiedige wijze te vermaken. Zijn vrienden hadden tenslotte de kerk verlaten, maar hij was blijven zitten. Hij kon niet meer weg die avond. God had gesproken, en diep onder de indruk was hij naar huis gegaan. De vis was niet alleen vóór het evangelie net gewet, maar erin gevangen. Een schuldig en verslagen mensenkind werd op de knieën gebracht en werd zondaar voor God. O, wat werd het hem tot droefheid, dat hij zo met het heilige gespot had.

Er was nadien meer gebeurd in zijn leven. Goedmaken kon hij het niet meer. Het oordeel Gods had hij zo verdiend. Wat een wonder echter, dat ook spotters als hij nog zalig kunnen worden.

Christus heeft Zich laten bespotten en heeft Zich willen vernederen tot de versmaadheid van de dood aan het kruis op Golgotha.

Hij is “*de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke, voor de vreugde die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en de schande veracht en is gezeten aan de rechterhand van de troon van God.*”

Wat zal ook die oude broeder verwonderd geweest zijn, toen hij hoorde hoe die verstoorde dienst toch door God gebruikt was om vis te vangen.

Zoiets is ook wel eens nodig te horen, als ambt dragers soms ontmoedigd neerzitten, en alles zo tevergeefs, zo onvruchtbaar lijkt te zijn.

Het is, over het algemeen gesproken, stil geworden in de gemeenten. En als de Heere werkt, blijft het vaak zo bedekt, en is er zo weinig opwas in de genade.

De schuld ligt bij ons. Waar zijn de gebedsworstelingen aan Gods troon, waar is het vluchten tot en een gelovig gebruik maken, zoals onze ouden dat noemden, van de Middelaar Wie alle macht gegeven is in hemel en op aarde?

Ja, we moeten op Zijn Woord toch maar het net uitwerpen. Maar dan wel, in het áfzien van al het onze,

het van Hem alléén verwachten. Het net aan de rechterzijde van het schip. Het zal toch het eenzijdig Godswerk zijn, dat er vissen gevangen zullen worden, tot de laatste is toegebracht. Christus heeft ze immers allen van de Vader gekregen, heeft ze met Zijn bloed gekocht en ze als loon op Zijn arbeid toegezegd gekregen.

Jesaja heeft ervan getuigd: *“Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen des HEEREN zal door Zijn hand gelukkig voortgaan.”*

Daarom komen ze aan, al die vissen die maar proberen uit het net te blijven, door het Goddelijk licht geleid. Gods Woord zegt ons ook h^óe ze zullen komen.

“Ze zullen komen met geweën, met smekingen zal Ik hen voeren.”

Dat is Gods Woord, dat is Zijn belofte, heerlijk vervuld in het leven van een volk in ballingschap, maar ook een toezegging voor alle eeuwen, ook voor de zo bange tijd waarin wij leven met onze kinderen.

Nee, wij kunnen geen vis in het net krijgen. Maar *“Ziet, Ik zal ze aanbrengen uit het land van het noorden, en zal het vergaderen van de zijden der aarde.”*

En Hij is geen man dat Hij liegen zou, noch een mensenkind dat het Hem berouwen zou; zou Hij het zeggen en niet doen, of spreken en niet bestendig maken?

Mocht dat teleurgestelde vissers en een bestreden en aangevochten volk tot sterkte zijn.

Een hartelijk groet uit
Grand Rapids,

Ds. C. Vogelaar

genoemde socianisme. Socinianisme is een theologische en kerkelijke stroming in zestiende en zeventiende eeuw. Als grondlegger geldt Fausto Sozzini (1530-1604), een Italiaanse theoloog. Hij had ook een oom, Lelio Sozzini. Die was gematigder van opvatting. Fausto noemde de vleeswording van de Heere Christus, de incarnatie, een menselijk droombeeld, een monstrueus dogma. Hij achtte het gemakkelijker dat een mens ezel werd dan dat God mens zou worden.

Verder schreef Fausto het boek *“De Jesu Christo Servatore”*, *“Over de Heiland Jezus Christus.”* Het werd in 1594 voor het eerst gedrukt. In Polen. Dat geschrift verzette zich tegen de Drie-eenheid. En de auteur betoogt in dat boek dat Christus niet door Zijn kruisdood, maar door Zijn zedelijk voorbeeld tot Verlosser is geworden.

Aangevochten heilsfeiten (1)

-oude kettters verschijnen in een nieuw jasje-

Op een zaterdagavond in de zomer van 1989 zat een drietal theologen in een buitenlandse hoofdstad te praten over de opstanding. De ene dominee zei: Er staat zo weinig over in de Bijbel. De andere predikant voegde toe: Die passage in Markus 16 hoort er oorspronkelijk eigenlijk niet bij. Een in hun geleerd gezelschap verkerende man kon z'n mond niet houden: Wat ben ik een simpel mens, dat ik aanvaard wat er in mijn Bijbel staat. “Houd er aan vast joh, als je het nog geloven kunt”, reageerde een van de pastores.

Nú nadert de herdenking van het Kerstfeest. Tal van hedendaagse theologen trachten Gods kinderen te beroven van de heilsfeiten. Net zoals daar in Moskou. Toen hoogleraar F. O. van Gennep zojuist kerkelijke kringen in beroering had gebracht door zijn publieke ontkenning van het feit van de opstanding. Menig-een degradeert de gedenkdagen van de geboorte, de opstanding en hemelvaart van de Heere Jezus tot een platvloerse feestdag zonder betekenis.

Heeft het zin om je daarin te verdie-

pen? Ja. Want onze kinderen komen er ook mee in aanraking. Op de universiteit. Binnen de hogescholen. En misschien al eerder. Zijn wij in staat om met ze te praten? Overtuigen van ons gelijk valt niet mee. Tegen-spreken alleen is niet genoeg. Wie er weet van heeft dat het God behaagde Zijn Zoon in hem te openbaren, spreekt met meer overtuigingskracht. Wie bevindelijk iets leerde verstaan van de Goede Vrijdag en het Paasfeest, weerlegt krachtiger. En wie iets weet van de ‘geest van de theologische tijd’ -alles te weten is onmogelijk- is beter in staat tot spreken met jonge mensen. Tot aandringen op het vasthouden van Gods Woord. Van kaft tot kaft.

Socinus

In het verleden vormde de juiste interpretatie van de heilsfeiten telkens een belangrijk punt. Toch duiken ook oudere kettters in onze tijd telkens weer op in een nieuw jasje. Hedendaagse theologen sluiten aan bij wat anderen voor hen al gezegd hebben.

Neem nu het in de oudere catechismuspreken die in onze gemeenten nog vaak worden gelezen regelmatig

Wiersinga

Waar ligt de lijn naar het heden? Op 15 januari 1971 promoveerde H. Wiersinga, predikant in de Gereformeerde Kerken, op een proefschrift getiteld *“De verzoening in de theologische discussie.”* Wiersinga ontdeed zich van het eeuwenlang geldend dogma van *“verzoening door voldoening”*. Hij had het vooral over het *“shokeffect”* dat van het kruis van Christus uitgaat.

Omdat het mensen confronteert met hun zonden, met alles wat zij Hem hadden aangedaan. Dat shokeffect zou mensen tot inzicht moeten brengen dat zij beter moeten gaan leven. Met dergelijke gedachte zitten we in de buurt van het gedachtegoed van Socinus.

Schleiermacher

Ds. G. H. Kersten noemt in zijn boek over het Kort Begrip bewijzen van de opstanding. In zijn dogmatiek noemt hij expliciet Schleiermacher als iemand die de opstanding als historisch feit loochende.

Friedrich Ernst Daniel Schleiermacher (1768-1834) was een Duits, protestants theoloog. Niet dogmatisch is voor hem boeiend. Als de stelselmatige beschrijving van de in Gods Woord geopenbaarde waarheden in hun onderling verband. Maar religie houdt hem wél bezig. Godloosheid, atheïsme, komt voort

uit een gebrekkige of geremde ontwikkeling van het zelfbewustzijn, zo meende de Duitser. En Christendom heet de hoogste ontwikkeling van het religieuze leven. Is hier nog plaats voor het geloof in een persoonlijke God? Christus heet bij Schleiermacher het oerbeeld van de religieuze ervaring. Het lijkt erop dat God tot een projectie wordt van onze menselijke, religieuze ervaring.

Kuitert

Waar ligt de lijn naar het heden? H. M. Kuitert publiceerde in 1974 "Zonder geloof vaart niemand wel". Hij schrijft daarin dat "een godsdienst niet waar is, omdat haar aanhangers zeggen dat ze op openbaring berust". "De waarheid moet blijken uit wat die godsdienst doet of kan doen", zo luidde Kuiterts positie-keuze. Als een mens aan godsdienst zin kan ontlenen voor zijn leven, wonen en werken, zit het wel goed. De ene mens doet dat zus en de andere zo. De kerk heet bij de emeritus hoogleraar in zijn boek "Over religie" "een facilitair bedrijf voor religie." Hij komt eigenlijk zo ver dat God een product wordt van menselijk denken.

De relatie met Schleiermacher is duidelijk. Niet voor niets citeert Kuitert hem in het genoemde boek meer dan wie ook. Gewoonlijk met instemming. Er vallen lijnen te trekken van de Duitse theoloog Rudolf

Bultmann (1884-1976) en diens "entmythologisering" naar Kuiterts "Umdeutung"; dat is ook het woord voor "anders aankleden".

Kennis

De onder ons gebruikelijke dogmatische handboeken noemen arminianen, socinianen, antinomianen en andere onbijbels denkende lieden uit een ver verleden. Het kan geen kwaad om enige actuele aanvulling te verschaffen. Om aan te tonen dat er ook anno 2002 nog ketters rondlopen en dat hun ideeën meestal te maken hebben met één of meer eeuwen voor hen levende theologen. Het betekent niet dat Socinus en Wiersinga in alles eender dachten. En evenmin dat Schleiermacher en Kuitert geheel op één lijn zaten. Maar er lopen wel lijntjes. En onze kinderen krijgen daarmee te maken. Binnen de universiteit. Op de hogeschool. Of gewoon bij de burens. Het lijkt mij niet kwaad om dan op de hoogte te zijn.

Oude ketters verschijnen in nieuwe jasjes. Maar die vuile jasjes zijn te klein. Het gaat om het kleed van Christus' gerechtigheid. Dat is het beste wapen tegen de valsheid in geschrifte van veel hedendaagse modieuze geleerden.

(Wordt vervolgd)

Apeldoorn,

G. Roos.

het nalatenschap van mevrouw. V.-F. / A. S. te R. / Fam. v. B. te R. / Mw. P. S. te R. / P. N. te A. / J.M. v. H. te G. / N.N. / ds. J.W. V. te Y. / N.N. te A. via ds. N. (2x) / Via ds. G.J. v. A. van M. v. D. / ds. F. M. te S. / Via stud. van M. van N.N. en Fam. J. te K. / Via onze oud-bibliothecaris van C.A. B. te B. / Via ds. J. S. van W. K.-B. te Y. / Via stud. J.M.D. de H. van C.W. B. te K. / Via onze moeder van mevrouw v. D. te R. Daarnaast voor de studenten een boek van J. Mulder, *Lerende hen onderhouden*. Samen met de gedenksteen van de opgeheven Rotterdamse Rehobothschool, door bemiddeling van A. v. B. te B. Via stud. J.M.D. de H. van de auteur P.L. Rouwendaal: *Het Aanbod van Genade*. Twee studies. Van de auteur H. Bouter via dhr. J. M. te G.: *Beloften voor overwinnaars / De Maaltijd van de Heer / The Story of the Ark of the Covenant, from Mount Sinai to Mount Moriah*. Dhr. F.C. van R. uit R. bezorgde op de school dozen met kopieerpapier, enveloppen e.d.

De Theologische Universiteit uit Apeldoorn stuurde ons: J. de Vuyst, *Blijdschap en volharding: De brief aan de Filippenzen, de brief van Judas*. Uit de serie Apeldoornse Studies, nr. 43.

Het totaal aantal boeken en brochures komt voor het derde kwartaal respectievelijk op **418 en 133**.

Financieel mochten wij van de volgende personen contant of via giro-nummer **3372627** een bijdrage ontvangen; F. v. H. te Z. / R.E. N. te L. / H.W.M. R. te V. / N.N. / J.P. S. te K. / J.M.D. de B. te N-B. / G. B. te A. / G. v. B. te C. a/d IJ. / T. S. te B. / Fam. de G. te Z. / N.N. op U. / En uit de spaarolifant bij de kopieermachine. Dhr. J. Mastenbroek heeft het derde kwartaal weer lezingen gehouden met een collecte voor de bibliotheek: in Vlissingen, Geldermalsen en Elspeet. De opbrengsten mogen er zijn: € 127.55, € 362.01 en € 353.64. De collectes samen met de giften geven een totaal van € **1145.20**.

Alle gevers of geefsters willen wij hartelijk bedanken voor hun schenkingen en financiële bijdragen. Het meeleven mogen wij zowel voor onze school als bibliotheek nog steeds ervaren. Het doet ons goed. Terwijl deze verantwoording wordt gemaakt, komt het stof onder de deuren door. De oorzaak ligt in de

Uit de bibliotheek

Twee heel bijzondere foto's hebben we gekregen uit handen van de echtgenote van een van onze predikanten. De foto's zijn gemaakt tijdens zijn studententijd. Op één van die foto's loopt hij door zijn tuin. In de ene hand een zakje met zaad en met de andere strooit hij dit uit. Op het moment dat deze foto werd gemaakt, wist de familie en de persoon zelf niet met welke bijbeltekst hij nog geen jaar later bevestigd zou worden. Sinds enkele weken weten wij het wel: *Is er een hand vol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon* (Ps. 72:16a)

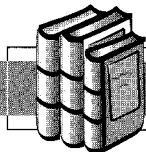
Dat na gedane arbeid het goed rusten is, bewijst de tweede foto. Hierop zien we de toen ijverige student buiten op een tuinstoel zitten met een leerboek in z'n handen. Op de foto is niet duidelijk te zien of hij nu aan het lezen / leren is of niet. Vandaar de ondertitel bij deze foto: *Al slapende studeren of studerende slapen*. De familie zeggen wij hartelijk dank voor het beschikbaar stellen van deze foto's.

Naast foto's heeft de bibliotheek, samen met de studenten, vele boeken gekregen. De schenkingen kwamen dit kwartaal van: J. M. te S. / A. K. te K.a/d IJ. / Via H.M. G. te K. uit

school, waar een kleine verbouwing plaats vindt. Dit was nodig omdat vanuit onze gemeenten geld beschikbaar was gesteld voor het aanschaffen van nieuw meubilair. Op het moment dat u deze verantwoording leest, zal de verbouwing in de school wel achter de rug zijn.

Ook hierin mogen we opmerken dat er een achterban is. Via ons kerkelijk weekblad zult u op de hoogte worden gehouden. Met een hartelijke groet vanuit een stoffig Rotterdam.

M. Bal

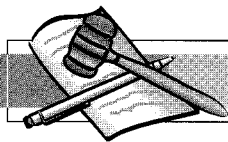
Boekennieuws

R.M. McCheyne, Geef Mij uw hart. Bijbels Dagboek. Samengesteld door mevrouw J. Kranendonk-Gijssen. Uitg. Den Hertog BV Houten, 2002. Prijs Euro 15,50.

Robert Murray McCheyne (1813-1843), de bekende predikant uit Dundee in Schotland, werd al op zeer jonge leeftijd – dertig jaar – door de Heere Thuisgehaald. Hij was zeer begaan met het zielenheil van zijn medemensen. Op indringende wijze smeekte hij hen: Laat u met God verzoenen! Van zijn hand zijn vele preken en meditaties bewaard gebleven. Daaruit zijn in deze nieuwe uitgave korte dagboekstukjes samengesteld door mevrouw J. Kranendonk-Gijssen uit Nunspeet. In 1998 verscheen van haar hand de eerste druk van een gelijksoortig dagboekje onder de titel "Nu reis ik getroost", een bekende dichtregel van dezelfde predikant. Dit jaar verscheen daarvan reeds de vijfde druk. Omdat er zoveel vraag naar blijkt te bestaan, wat we alleen maar toejuichen, is dit nieuwe deeltje verschenen. Het betreft een nieuwe selectie uit de werken van McCheyne. Er wordt vier tot vijf keer over één thema gemediteerd. Dat komt de zorgvuldigheid alleen maar ten goede. Nu zijn ook aparte overdenkingen voor de christelijke feestdagen toegevoegd. Omdat het nu

eenmaal blijkt, dat er relatief weinig gelezen wordt, blijken op deze wijze de nagelaten geschriften van onze ouden toch nog onder ons gelezen te worden. Daarover kunnen we ons alleen maar verblijden. Daarom zien we een uitgave als deze ook graag in handen van onze jonge mensen. Om dagelijks voor zichzelf het aangegeven Schriftgedeelte te lezen met daarbij de afgedrukte meditatie. De Heere werkt Zijn vrije genade toch *middellijk*? Laten we het hen jong in handen geven en aan die goede gewoonte proberen te wennen. De samensteller heeft als redactrice van uitgeverij Den Hertog reeds de nodige ervaring in het verantwoord verzorgen van uitgaven als deze. Ze stelde naast bovengenoemde uitgaven van McCheyne, ook een dergelijk bijbels dagboek samen van Wulfert Floor onder de titel "Waakt en bidt" en van John Bunyan "Een ding is nodig". Hiervan verscheen inmiddels respectievelijk de derde en vierde druk. Het moge daaruit duidelijk zijn, dat een uitgave als deze niet alleen voor jongeren bestemd is... Deze uitgave moge ertoe bijdragen, dat we "de smaak te pakken krijgen" om de diepgang van de geschriften van ons godzalig voorgelacht te proeven en verder biddend te onderzoeken. Tot troost in leven en sterven.

ds. G. J. van Aalst

Kerknieuws

Beroepen:

te Spijkenisse i.c.m. Hoogvliet: ds. L. Blok te Ermelo;
te Wolphaartsdijk: ds. M. Mondria te Waardenburg;
te Zwolle: ds. W. Visscher te Amersfoort.

Bedankt:

voor Leiderdorp: ds. G.J.N. Moens te Goes;
voor Meliskerke: ds. C. Sonneveld te Veenendaal;

voor Zoetermeer: ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE HARDINXVELD - GIESSENDAM

D.V. zaterdag 23 november zal in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Hardinxveld - Giessendam een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. W.J. Karels, de dienst begint om 15.00 uur. Hij

wenst te preken over 'De bezetene van Gadara en het verlossingswerk van de Heere Jezus'. Naar aanleiding van Lukas 8 : 29 - 39.

DOVENDIENST TE GOUDA

Ds. B.J. van Boven hoopt op 23 november D.V. voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. De dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Ronsseweg 1 en vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

PASTORIEVREUGDE (1)

De pastorie van Krabbendijke is nog niet zo lang bewoond door onze jonge broeder ds. A. Verschuure met zijn gezin. Met deze pastorie mogen we meeleven in de blijdschap die de Heere in Zijn goedheid gaf door leven te sparen en nieuw leven te geven. Hun derde dochtertje mocht op 28 oktober uit Gods hand ontvangen worden. Ze draagt de naam **Maria Cornelia** en wordt Marianne genoemd. Al eeuwen bidt de Kerk voor de kinderen der gemeente en zo ook voor dit meisje: "Wij bidden U bij Uw grondeloze barmhartigheid, dat Gij dit kind in genade wilt aanzien en Uw Zoon Jezus Christus inlijven". Grondeloze barmhartigheid houdt in, dat er geen grond, geen bodem in is, zo diep. Maar ook dat er geen grond, geen reden toe is in enig Adamskind, zo onverdiend. Geve de Heere daarom aan onze broeder met zijn vrouw wat ze dagelijks nodig hebben in de opvoeding van hun kind(eren). Mochten ze samen als gezin kennelijk Gods hulp en bijstand ervaren temidden van alle drukte die het pastorieleven met zich meebrengt.

PASTORIEVREUGDE (2)

In ons meeleven met het wel en wee in de pastorie blijven we in Zeeland. Het voor-nemen van onze geliefde broeder ds. Neele was om op de dankdag – 6 november – naar de randstad te gaan om in Stolwijk en H.I. Ambacht voor te gaan. Echter in de nacht voorafgaande was er onrust in de pastorie van Aagtekerke: **Cornelia Maria Adriana** (Rianne) werd geboren. Uiteraard bleef de vader die dag thuis bij zijn vrouw en gezin. De Heere verheerlijkte Zijn genade in dit kinderhart en doe' haar met de andere kinderen opgroeien in de vreze en vermaning des Heeren. Hoe past de ouders in al hun omstandigheden van hart en huis de dankdaggestalte van Jacob: "Ik ben geringer dan al deze weldadigheden en dan al deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt..." Jacob mocht daar in Gen. 32 om zich heen zien, terugzien naar het verleden, omhoog zien en naar binnen zien. Dan blijft deze verootmoediging en verwondering alleen maar over. We bevelen alle tien de pastoriebewoners in Aagtekerke van harte aan de God van Jacob. De God Israëls, Die alleen wonderen doet.

Redactie

Verslag van de vergadering van de classis Ridderkerk der Gereformeerde Gemeenten, gehouden op 7 september 2002 te Ridderkerk.

Namens de roepende kerk van Alblasserdam opent ds. B. van der Heiden de vergadering met het laten zingen van Psalm 119:3, het lezen van Openbaring 3:1 t/m 6, waarna hij vooraan in gebed. Hij heet een ieder van harte welkom, waarna hij met enkele passende woorden stilstaat bij het ambtsjubilea van enkele broeders in de classis. Vervolgens spreekt ds. B. van der Heiden een meditatief woord naar aanleiding van het gelezen schriftgedeelte.

De gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 4 predikanten en 16 ouderlingen. Het moderamen bestaat uit ds. G.J. van Aalst preses, ds. C. van Krimpen en ds. D. de Wit, assessoren, ouderling A.J. van Rijs quaestor en ouderling A. van Bochove waarnemend scriba.

Besloten wordt om voortaan het inleidend meditatieve woord niet meer in de notulen op de nemen. Vervolgens memoreert de preses enkele gebeurtenissen die in de classis hebben plaatsgevonden.

Er is een uitnodiging ontvangen van de Gereformeerde Gemeente Klaaswaal i.v.m. de officiële ingebruikname van hun vergrote kerkgebouw op D.V. donderdag 19 september a.s. Deze dienst zal geleid worden door de consulent, ds. C. van Krimpen. Ds. D. de Wit zal namens de classis de gemeenten toespreken.

Rapporten

Op de vorige classisvergadering is, inzake een appèl, een commissie benoemd die zich over deze zaak heeft gebogen en hierover een rapport heeft uitgebracht dat nauwgezet wordt doorgenomen en besproken. Na een enkele verduidelijking gaat de classis na hoofdelijke stemming unaniem akkoord met de inhoud, de conclusies en de aanbevelingen, waardoor dit rapport een rapport van de classis geworden is. Dit betekent dat het appèl door de classis ongegrond is verklaard, hetgeen door de preses aan appelland wordt meegedeeld.

Met de beide afgevaardigden die namens de classis deel uitmaken van de Raad van Toezicht van de Stichting Gereformeerde Zorgcentra Zuid-Holland wordt uitvoerig en broederlijk gesproken naar aanleiding van hun tussentijdse rapportage.

Beroepschrift

Er is via de kerkenraad van één van de classisgemeenten een brief ontvangen van een echtpaar waarin zij zich beroepen op de classis.

De vraag of hun appèl, gelet op het feit dat het dezelfde zaak betreft, gevoegd kan worden bij het reeds lopende appèl is kerkrechtelijk niet mogelijk. Aangezien appelland niet meer ter vergadering aanwezig is, wordt de commissie gevraagd hem namens de classis schriftelijk te antwoorden. Besloten wordt de commissie nog niet te ontbinden.

Rondvraag

De gemeente Alblasserdam vraagt een ambtstraggers-bezinningsavond te houden

waarop nader wordt ingegaan op de zaken die van belang zijn bij de afweging om al of niet een attest te verstrekken aan hen die zich daartoe tot een kerkenraad hebben gewend. Er blijkt in de vergadering voor dit voorstel geen meerderheid te zijn. Ds. J.J. van Ekeveld heeft als voorzitter van het Curatorium tijdens de openingsles van het nieuwe cursusjaar een referaat gehouden over de toelating tot de Theologische School, zo deelt ds. Van Aalst mee. Ds. G.J. van Aalst zal hem vragen dit geschikt te maken voor De Saambinder, zodat daarvan het geheel van de gemeenten kennis kan nemen.

De gemeente Goudswaard vraagt naar de hoogte van de bijdrage per lid/ dooplid die er vanuit de collecten zou moeten zijn, om een goede balans te verkrijgen in inkomsten en uitgaven voor de Theologische School. Ds. Van Aalst wijst erop dat dit ongeveer € 2,75 per lid/dooplid zou moeten zijn. Echter bewust wil men geen enkele gemeente of kerkenraad dit opleggen, omdat de gemeenten door de jaren heen altijd trouw en spontaan hun verantwoordelijkheid voor de opleiding van de aanstaande dienaren des Woords hebben verstaan. Hij heeft er alle vertrouwen in, dat dit ook in de toekomst het geval zal zijn! De goede band tussen gemeenten en school moge daarin bestendigd worden, aldus de voorzitter.

Eén der broeders van Oud-Beijerland stelt voor alle kerkelijke bladen te bundelen. De preses antwoordt dat deze vraag al meer aan de orde is geweest en dat het de praktijk is dat dit niet lukt. Het blijkt nu eenmaal dat wanneer je je niet profileert, de inkomsten zakken.

Goudswaard is aan de beurt om de eerstvolgende classisvergadering bijeen te roepen. Deze zal gehouden worden op D.V. 11 jan. 2003. Ds. D. de Wit zal dan de vergadering openen.

De preses sluit deze vergadering met een kort meditatief woord. Hij dankt de roepende kerk v.w.b. de voorbereidingen voor deze vergadering, de gemeente van Ridderkerk voor de gastvrijheid en de kosten met zijn helpsters voor de verzorging. Hierna eindigt ouderling A. van Bochove de vergadering met gebed, die vooraf laat zingen Psalm 119:17.

De waarnemend scriba van de classis Ridderkerk,

ouderling A. van Bochove.

Verslag van de vergadering van de classis Middelburg van 13 september 2002

Ds. M.J. van Gelder opent de vergadering namens de roepende kerk van Meliskerke, met het laten zingen van Ps. 89 vers 9, waarna hij leest Markus 1 vers 35 t/m 45 en vooraan in gebed. De tijdelijke preses bepaalt ons bij het ons voorgelezen schriftgedeelte.

Alle gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 4 predikanten, 15 ouderlingen en 1 diaken. De diaken ontvangt keurstem.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. A.B. van der Heiden, assessor: ds. C. Neele, quaestor: ouderling J. Zwerner en scriba: ouderling J. Prinsen. De notulen van de vorige classisvergadering d.d. 14 januari 2002 zijn door ieder ontvangen en worden ongewijzigd vastgesteld en getekend. Naar aanleiding van de notulen wordt nog opgemerkt dat voor de aangepaste catechisaties als opvolger van ouderling W. de Voogd benoemd wordt met ingang van D.V. 1 januari 2003 ouderling S. de Visser Gz uit Aagtekerke.

Ingekomen stukken:

a. Een schrijven van de classicale commissie jeugdzorg betreffende de vraag om een kerkelijk alternatief voor bijbelstudiegroepen. Ze zien geen mogelijkheid een alternatief te bieden voor de leeftijdsgroep 12-16 jaar. De kerkenraden moeten deze jongeren zoveel mogelijk stimuleren om gebruik te maken van de gelegenheden die geboden worden binnen de eigen gemeenten.

b. Mededeling van de gemeente Meliskerke betreffende het scribaat. Tevens melden zij dat er nu een vacature is ontstaan in de classis contracta. Besloten wordt deze vacature niet te vervullen.

c. Verslag van het regionaal diaconaal comité.

d. Brief van het Deputaatschap Kerkrecht, voor het beleggen van een ambtsdragersbijeenkomst voor het behandelen van een onderwerp van kerkrechtelijke aard, door een van de predikanten van het deputaatschap. Er bestaat niet direct behoefte om een bijeenkomst te beleggen.

e. Brief van het Deputaatschap Vergegenwoordiging en Voorlichting met het verzoek een ambtsdragersconferentie te beleggen rond de thema's verbond, beloften en prediking. Deze bijeenkomst beleggen na verschijning van het boekje Louter genade en na het catechisatieseizoen 2003.

f. Brief van het Deputaatschap Evangelisatie betreffende evangelisatiewerk onder verantwoordelijkheid van de classis. Ds. Van Gelder licht deze brief toe. Alleen evangelisatiewerk dat het plaatselijk werk overstijgt moet onder verantwoordelijkheid van de classis vallen.

g. Brief van een appelland die eerst door betreffende gemeente beantwoord diende te worden. Dit is de betreffende gemeente ook meegedeeld.

Ter goedkeuring ontvangen jaarrapport kerkbode Gomarus 2001 en begroting 2002. Het jaarrapport over 2001 en de begroting over 2002 wordt door de vergadering goedgekeurd. Oostburg vraagt of de septembervergadering voortaan om half acht kan beginnen. De classis stemt hiermee in.

Vlissingen vraagt of andere gemeenten mee willen werken aan een dienst die uitgezonden kan worden in het ziekenhuis. De scriba van Vlissingen heeft een verzoek ingediend om een kerkdienst te mogen beleggen in het ziekenhuis te Vlissingen

door een van onze predikanten.

Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering wordt de gemeente van Middelburg-Centrum aangewezen. De vergadering zal gehouden worden op D.V. 13 januari 2003 te Middelburg-Zuid om 9.30 uur. Punten van behandeling indienen voor D.V. 15 december 2002.

De preses dankt een ieder voor de inbreng en de goede wijze van vergaderen. Hij staat nog stil bij Psalm 72 vers 17a: Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid.

Hij deelt mee dat ds. C. Harinck eind september mag herdenken 40 jaar predikant te zijn in de kring van onze gemeenten. Hij spreekt hem met enkele hartelijke woorden toe. Hierna sluit de preses de vergadering en verzoekt hij ouderling Jacobse van de roepende kerk te eindigen. Deze laat zingen Psalm 132 vers 9 en 10 en eindigt met dankgebed.

J. Prinsen, scriba

Verslag van de bevestiging en intrede van kandidaat B.J. van Boven te De Valk-Wekerom

Op woensdag 18 september jl. heeft de gemeente van De Valk-Wekerom, na een vacante periode van ruim 3,5 jaar, weer een eigen herder en leraar ontvangen, daar kandidaat B.J. van Boven het beroep naar de gemeente mocht aannemen.

In de middagdienst heeft de bevestiging plaatsgevonden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Barneveld. Als bevestiger ging in deze dienst voor docent ds. L. Blok. De dienst werd aangevangen met het zingen van Ps. 68: 13 en 17 en het lezen van 2 Timotheüs 2:1-15 en artikel 31 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Na het gebed en het zingen van Ps. 40:3,5 en 8 bepaalde ds. L. Blok in de voorafpraak bij de woorden van David uit 2 Samuël 7:18: "Wie ben ik, Heere HEERE en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?" Dit kan ook gezegd worden door deze jonge broeder, die deze middag tot zijn dienstwerk zal worden ingeleid, als gezien wordt op de achterliggende jaren van strijd. Maar dit kan ook gezegd worden door de gemeente van De Valk-Wekerom. Want wie zijn wij? Niet dat wij het waardiger zouden zijn, dat juist uit de vele beroepen, de Heere het hart kwam over te buigen naar De Valk-Wekerom. Dat dit tot verwondering en verblijding mocht brengen, want het zijn enkel de goedertierenheden des Heeren, dat dit is geschied.

Dat het dienstwerk tot zegen gesteld moge worden, zodat er nog paarlen gehecht werden aan de Middelaarskroon van Koning Jezus en Gods volk onderwijs zou ontvangen.

Het tekstwoord voor deze ure is Spreuken 13:17b: "Een trouw gezant is medicijn." Deze woorden spreken van: De trouwe gezant des Heeren: 1. De Goddelijke roeping, die het veronderstelt. 2. De grote verantwoordelijkheid, die het met zich brengt.

3. De rijke zegen, die het toezegt.

Salomo begeerde wijsheid om het grote volk te mogen regeren, die hem ook rijklijk werd geschonken. Het Spreukenboek gewaagt daar ook van. In de tekst wordt een tegenstelling genoemd: Een goddeloze bode zal in het kwaad vallen, maar een trouw gezant is medicijn. Een trouw gezant heeft een boodschap te brengen en de belangen van zijn Zender te behartigen. De grote Koning, de Heere Jezus Christus, heeft ook Zijn gezanten. Dat zijn de herders en leraars, die Hij door een Goddelijke roeping heeft afgezonderd om in Zijn dienst te staan. De gezanten hebben een boodschap te brengen in alle getrouwheid, in opdracht van hun Zender, de Overste van de koningen der aarde. Een getrouw gezant zal wijzen op de diepe val in het paradijs en op de verlorenheid van de mens, die onbekwaam is tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Maar hij heeft niet alleen de dood in Adam te brengen, ook het leven in Christus.

Een gezant heeft ook een grote verantwoordelijkheid. Van zichzelf is hij onbekwaam, maar hij heeft een lastbrief ontvangen en ligt voor rekening van die Koning, Die hem in Zijn wijngaard heeft uitgestoten. Ook is het nodig dat de gezant contacten onderhoudt met het hemelhof, want als er geen inkomsten zijn, dan zijn er ook geen uitgaven.

Een trouw gezant is medicijn. Die ziek zijn, hebben medicijnen nodig. De gezant zelf is geen medicijn, maar de boodschap kan onder de zegen des Heeren een medicijn zijn, voor één, die aan zijn dodelijke ziekte is ontdekt. Dat de bediening van de jonge broeder nog tot medicijn gesteld mocht worden.

Na de bediening van het Woord en het zingen van Ps. 49:1 wordt overgegaan tot het lezen van het formulier tot de bevestiging van de dienaren des Goddelijken Woords. Na het plechtige antwoord "Ja, ik van ganser harte", het knielen onder de geopende Bijbel en het zingen van Ps. 132:5, vindt de handoplegging plaats. Daaraan nemen deel, naast de bevestiger, de docenten ds. A. Moerkerken en ds. G.J. van Aalst, de consulent ds. G. Mouw, de classispredikanten ds. P. Blok en ds. C. Hogchem en ouderling J. de Pater, de schoonvader van de kandidaat. Staande wordt Ps. 20:1 toegezongen. Aan het einde van deze indrukwekkende dienst wordt de pas bevestigde dienaar in een persoonlijk woord toegeproken door ds. L. Blok. Tenslotte wordt Ps. 90:9 gezongen.

In de avonddienst wordt de dienst aangevangen met het zingen van Ps. 51:6 en het lezen van Jesaja 40:1-11. Na het gebed en het zingen van Ps. 119:3, 40 en 45 mocht ds. B.J. van Boven in de intrededienst zich verbinden aan de gemeente met de tekstwoorden uit Jesaja 40:6-8: "Een stem zegt: Roep. En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vlees is gras en al zijn goedertierenheden als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af; als de Geest des Heeren

daarin blaast; voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af, maar het Woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid." De tekstwoorden spreken van: De prediking van Gods Woord: 1. De opdracht, die door God gegeven wordt. 2. De onbekwaamheid, die door de dienaar beleefd wordt. 3. De inhoud, die door Gods Geest geleerd wordt.

In Jesaja 40 nemen de profetieën een wending. Werden daarvoor de oordelen en gerichten aangezegd, nu wordt van troost gesproken. Deze boodschap zal eeuwen later van betekenis worden voor een volk in ballingschap, deze aan de straffen van hun ongerechtigheid een welgevallen zal krijgen.

Een stem zegt: Roep. Het is de stem Gods, Die de profeten, apostelen, evangelisten en alle getrouwe dienaars uitzendt om te roepen en te prediken. Te prediken. D.w.z. dat zij zonder onderscheid tot ieder Gods Woord hebben te preken, al is het voor deze een reuke des levens ten leven, en gene een reuke des doods ten dode. De dienaars zullen ervaren dat de prediking kracht zal doen, al is in hen zelf geen kracht, omdat het God behaagt de prediking te gebruiken om Zijn uitverkorenen toe te brengen. De dienaars zijn ook gesteld als getrouwe wachters op Sions muren om met ernst, getrouwheid en bewogenheid de hoorders te waarschuwen voor het grote gevaar waarin zij verkeren als gevallen Adamskinderen op weg en reis naar de eeuwigheid. Van nature is de mens geestelijk doof en ketst de boodschap af op de hardigheid van het hart. Maar door wederbarende genade wordt er plaats gemaakt voor de boodschap van vrije genade.

In zichzelf zijn de dienaren onbekwaam. Ze weten het van zichzelf niet, zodat ze uitroepen: Wat zal ik roepen? Zelfs Paulus moest uitroepen: Wie is tot deze dingen bekwaam? Maar die de Heere komt te roepen, worden gewillig en bekwaam gemaakt door de werking des Geestes. Deze uitroep getuigt ook van heilige verlegenheid: Wat zal ik roepen? De rechte dienaar is verlegen om het onderwijs van de hemel in alle ambtelijke arbeid. Bovendien getuigt deze uitroep van grote voorzichtigheid. De prediker vraagt niet aan de mensen wat hij prediken moet; hij mag niet staan naar mensgunst. Maar de ere Gods en het heil van onsterfelijke zielen op weg naar de eeuwigheid moet gedurig op zijn hart gebonden worden.

De inhoud van de boodschap: Alle vlees is gras. Vlees betekent: broos en verdorven. Zo is de mens van nature. Zo is hij niet geschapen: God had de mens goed geschapen. Maar door onze diepe val zijn we zo geworden. Als de Geest des Heeren daarin blaast zal het vlees vergaan als het gras. Ja zelfs de goedertierenheid, d.w.z. het beste wat een mens op aarde zou kunnen krijgen, is als een bloem des velds. Het kan voor God niet bestaan. Wie dat door genade krijgt in te leven, beleefd dat hij geen bestaansgrond heeft voor een heilig en rechtvaardig God. Alleen de gerechtigheid

van Christus kan voor God bestaan. Als de Geest des Heeren levendmakend naar Gods welbehagen in de dode zondaar blazen gaat, leeft hij wie hij is voor God. Zo maakt die Geest plaats voor een Borg en Zaligmaker in de trappen van Zijn vernedering en verhoging. Zo maakt Hij plaats voor Zijn ambten, als Profeet, Priester en Koning. Geve de Heere dat dit Woord onder ons verkondigd mag worden.

Na het gebed en het zingen van Ps. 132:10 sprak ds. B.J. van Boven nog een woord van dank. Na het zingen van Ps. 74:12 volgden de gebruikelijke toespraken. Allereerst sprak ds. J.J. van Ekeveld, namens het curatorium. Daarna spraken ds. G. Mouw, namens de classis en Particuliere Synode Oost, student E. Bakker, namens de studenten en ds. J. Maas, namens de plaatselijke kerken. Tenslotte sprak ouderling M. van Ee, namens kerkenraad en gemeente, die de herder en leraar met zijn gezin een hartelijk welkom toeriep. Dat zijn arbeid nog tot een rijke zegen gesteld moge worden, ter ere Gods en het welzijn van de gemeente. De gemeente werd opgewekt getrouw te komen en geweest op hun grote verantwoordelijkheid. Na het toezingen van Ps. 133:3 legde ds. Van Boven voor de eerste maal de zegen op de gemeente.

H. van de Goor, scriba

Verslag van de vergadering van de classis Tholen gehouden op maandag 23 september 2002 te Nieuwerkerk

Namens de roepende kerk van Sint-Philipsland wordt de vergadering geopend door ds. C. de Jongste, die verzoekt te zingen Ps. 89:1, waarna hij leest 1 Petrus 2: 1-17 en voorgeeft in gebed.

Ds. De Jongste roept hiermee ieder een hartelijk welkom toe, in het bijzonder ds. A.J. Gunst, die voor het eerst als afgevaardigde ter vergadering is.

Hierna memoreert de tijdelijke preses de volgende gebeurtenissen:

Op 3 juli 2002 mocht ds. A.J. Gunst, komend van Benthuizen, de herdersstaf opnemen in de gemeente van Nieuwerkerk. Hij werd op genoemde datum bevestigd te Zierikzee door ds. M.J. van Gelder.

Ds. A.M. den Boer nam op 3 september afscheid van de gemeente Dirksland i.v.m. het aannemen van een beroep naar Grand Rapids (Covell Avenue) U.S.A.

Op 21 september 2002 is overleden G. van der Veer, in de leeftijd van 71 jaar. De overledene diende de gemeente van Ouddorp als ouderling van 1988 tot 1991.

Op 12 juni vond te Tholen de uitzending plaats van diaken J.J. van Waert, die met zijn gezin vertrok naar het zendingsveld te Bolivia.

Diaken H. Terlouw nam na ongeveer 11 jaar afscheid als diaken van de gemeente van Oude Tonge.

Op 14 maart nam br. J. de Groen afscheid als ambtsdrager van de gemeente Poortvliet. Hij mocht 4 jaar als diaken en 33 jaar als ouderling dienen.

Op 2^e Paasdag namen de broeders C. v.d. Jagt en J. Burger afscheid als ambtsdrager van de gemeente Tholen. Zij mochten resp. 36 en 17 jaar in hun gemeente dienen.

Ouderling B. Both te Melissant mocht de gemeente 35 jaar als ambtsdrager dienen (4 jaar als diaken en 31 jaar als ouderling. Sinds 1972 dient br. Both de classes Middelharnis en Tholen als scriba.

Ouderling W. van der Sluijs en ouderling C. Breeman, beiden te Oude Tonge, herdachten resp. hun 25- en 40-jarig huwelijksjubileum.

Op zaterdag 14 september werd door ds. C. de Jongste een gedenksteen gelegd in de gevel van de toegangspartij van de nieuwe kerk te Tholen.

Op 26 april ontving ouderling P.J.J. Dekker te Poortvliet een Koninklijke onderscheiding; hij werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.

Hierna spreekt ds. De Jongste een openingswoord n.a.v. het gelezen Schriftgedeelte. De Heere geve ons allen de kennis van de levende Steen te mogen ervaren, want die in Hem gelooft, die zal niet beschaamd worden.

Na het voorlezen van de lastbrieven wordt het moderamen als volgt samengesteld: ds. A.A. Brugge, preses; ouderling B. Both, scriba; ds. A.J. Gunst en ouderling M. van der Welle, assessoren en ouderling M. van den Berg, quaestor.

Bij de ingekomen stukken is o.a. een brief van ds. A.M. den Boer die, in verband met zijn vertrek naar Amerika, allen 's Heeren zegen toewent.

De rapporten inzake gehouden kerkvisitatie in de gemeenten Dinteloord, Nieuwerkerk, Oosterland, Poortvliet, Scherpenisse, St. Annaland, St. Philipsland en Tholen, worden door de scriba voorgelezen.

Tevens leest de scriba een rapport voor van broeders A. Koppert en S. Maljaars, inzake de door hen gehouden gehandicaptencafévisitatie.

De vergadering gaat akkoord met een eerder toegezonden schema inzake de verdeling van de consulentschappen. Genoemde verdeling is als volgt: ds. A.A. Brugge de gemeenten Dirksland (1e consulent), St. Annaland, Herkingen en Tholen. Ds. A.J. Gunst de gemeenten Dinteloord, Oosterland, Stad aan 't Haringvliet en Middelharnis. Ds. C. de Jongste de gemeenten Dirksland (2^e consulent), Ooltgensplaat, Poortvliet, St. Philipsland en Scherpenisse. Ds. J. Karels de gemeenten Nieuwe Tonge, Oude Tonge, Ouddorp, Melissant en Nieuwerkerk.

In de rondvraag brengt Tholen in het midden een op D.V. 1 februari 2003 te houden herdenking van de Watersnoodramp van 1 februari 1953.

De gemeenten Oude Tonge en Nieuwerkerk hopen op genoemde datum een herdenkingsdienst te beleggen.

Na de verrekening van de onkosten wordt Stad aan 't Haringvliet aangewezen als roepende kerk, die de classis zal samenroepen op D.V. donderdag 16 januari 2003 des avonds om 19.30 uur te Nieuwerkerk.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling M. van der Welle van de roepende kerk de vergadering met dankgebed, nadat op zijn verzoek nog is gezongen Ps. 119:45.

B. Both, scriba classis Tholen

Verslag van het afscheid van ds. C.J. Meeuse van de gemeente Nunspeet

Op woensdag 25 september nam ds. C.J. Meeuse afscheid van de gemeente Nunspeet met de woorden: 'De HEERE zegene u en behoede u; de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede!

'Een uur van afscheid is aangebroken. We mogen de gemeente weer teruggeven in de handen van de Koning der kerk. Hij mag Zijn knechten roepen en zenden waar het Hem behaagt. Een korte tijd, ruim vijf jaren, hebben we in uw midden mogen dienen. Toch heeft het Woord 561 maal geklonken. Wat zal de vrucht zijn? De sterkste liefdesbanden zijn daar waar het Woord wat deed. Maar een bruidswerver moet niet met de bruid trouwen. De bruid is voor de Bruidegom. Het is ons verlangen geweest dat het de Heere behaagde het Woord te gebruiken om mensen wakker te schudden. Niet opdat ze sterke banden aan ons zouden krijgen, maar opdat ze een Zaligmaker nodig zouden krijgen.

Bij ons vertrek mogen we de gemeente aan de Heere overgeven met de woorden uit Numeri 6: 24-26. Deze woorden spreken ons van: De zegen van de Drie-enige God. We staan stil bij:

1. de zegen van de Vader
2. de zegen van de Zoon
3. de zegen van de Heilige Geest

De priesterlijke zegen is een zegen van de Drie-enige God. Het afzonderlijke werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest klinkt voor in deze zegen. Dat is ook de beleving als de Heere het toepast. Als Paulus door de Heilige Geest zicht krijgt op de rijke zegeningen die er bij de Vader zijn voor arme zondaren, roept hij het uit: 'Gezegend zij de God en de Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus...' Deze rijke zegen is bij God uitgedacht. De Verbondsgod, Die de weg der zaligheid in Zijn Zoon heeft uitgedacht en doet verkondigen, wil deze zegen schenken. Niet alleen de zegen van voorspoed, maar ook de zegen in een weg van moeite en zorg kan dan ten goede zijn. Dominee riep de gemeente op om met het verkondigde Woord van de afgelopen jaren tot zichzelf en tot de Heere in te keren.

In de toespraak richtte ds. Meeuse zich tot de ambtsbroeders uit de classis en de beide classispredikanten. Hij wenste hen toe dat de Heere in de nood van de vele lege kansels zal voorzien. Andere genodigden werd dank gezegd voor hun aanwezigheid. Hun werd Gods zegen toegewenst over al de verschillende arbeid die gedaan mag worden.

De gemeente werd dank gezegd voor alle ontvangen liefde. De catechisanten werd toegewenst dat ze de Heere zouden zoeken in hun jonge dagen. De broeders kerkenraad hartelijk dank gezegd voor al het goede en de liefde die ervaren was in de achterliggende jaren.

Nadat ds. Meeuse zijn gezin had toegesproken, werd gezongen Psalm 126 vers 3. Daarna voerde ds. C.G. Vreugdenhil het woord namens de classis. Hij wenste dominee toe veel te mogen zien op de Knecht des HEEREN.

Als laatste sprak ouderling J.T. van den

Berg de scheidende predikant met gevoellvolle woorden toe namens de kerkenraad en gemeente. Hij sprak droefheid uit over het vertrek van ds. Meeuse, maar wees allen erop dat we de Heere moeten volgen. Hij regeert. Hij dankte dominee voor het vele werk dat hij had mogen verrichten en wenste hem Gods zegen toe voor de toekomst. 'De God van Elia leeft nog.'

Tenslotte werd dominee met zijn gezin toegezongen Psalm 84 vers 6, waarna ds. Meeuse voor de laatste maal de zegen op de gemeente legde.

Gereformeerde Gemeente te Capelle aan den IJssel - West, Doormanstraat 12.

Ds. B. van der Heiden hoopt te spreken over: "Leer ons onze dagen tellen". De avond begint om 19.45 uur.

BIJEENKOMST VOOR LEIDINGGEVENDEN -16

D.V. donderdag 21 november bent u allen welkom in één van de zalen van de Elimkerk van 's-Gravenpolder. Voor ons hoopt te spreken de heer Overbeeke, jeugdwerkadviseur, over 'de grenzen van het jeugdwerk'. Aanvang 19.30 uur.

DE GESPREKSGROEP VERZORGENDE BEROEPEN DEN HAAG

Scheveningen organiseert voor werkers in de gezondheidszorg een avond. Wilma Rook houdt een inleiding over "Aids, meer dan een chronische ziekte?" De avond wordt gehouden op D.V. 26 november in het Bronovo ziekenhuis, Bronovolaan 5 in Den Haag en begint om 20.00 uur. Voor info 070 4273449.

JUBILEUMAVOND RIDDERKERKS MANNENKOOR EN JEUGDKOOR COMT NU MET SANGH

Op D.V. zaterdag 23 november is er een zangavond in de Breepleinkerk te Rotterdam-Zuid (hoek Bree/Randweg), die in het teken zal staan van het 30-jarig bestaan van het jeugdkoor Comt nu met sangh en het 12,5-jarig bestaan van het Ridderkerks Mannenkoor. Beide koren hopen op deze avond hun bijdrage te leveren met zowel afzonderlijke als gezamenlijke zang. Uiteraard is er ook voldoende samenzang (met de bekende mannenkoorbovenstem). De leiding van de avond berust bij Ds. B. van der Heiden die tevens een meditatie hoopt uit te spreken. Er zal worden gecollecteerd t.b.v. de Pallatieve Terminale Zorgverlening aan bewoners van de zorgcentra, 'd Amandelhof, Beth San, Nebo en Uitzicht (SGZZH), die deze financiële steun hard nodig hebben. We zien uit naar uw belangstelling op deze avond en we hopen ook veel van onze jongeren te mogen ontmoeten. De toegang is vrij en de aanvang is om 19.30 uur. Kerk open: 19.00 uur.

ZENDINGSWINKEL OUDDORP

D.V. woensdag 20 november hoopt het zendingswinkeltje te Ouddorp de najaarsverkoop te houden in het Hervormd verenigingsgebouw Eben Haëzer, aan de Preekhillaan te Ouddorp. Geopend van 9.00 tot 16.30 uur. Er is weer van alles te koop.

VERZORGENDE BEROEPEN DE BEVELANDEN

Onze 3e contactavond van dit seizoen zal gehouden worden op D.V. dinsdag 19 november. Mevr. W. van Wetten hoopt een inleiding te verzorgen met als onderwerp: 'Burn out'. Aanvang: 19.45 uur in de Sionkerk (ingang Gr. Adollstraat) te Goes.

Berichten

ISRAËL-ZANGAVOND ELIMKERK AMESFOORT

Op D.V. zaterdag 16 november wordt een Israël-zangavond gehouden in de Elimkerk van de Gereformeerde Gemeente te Amersfoort.

Medewerking verlenen de kinderkoren Laus Deo en Zanglust en het Groot Samengesteld Jongerenkoor. Ouderling K. Karels uit Veenendaal verzorgt het appèlwoord. Ds. W. Visscher de opening en sluiting. Aanvang 19.30 uur. Toegang vrij. De collecte is bestemd voor de evangelisatie onder de Joden.

EVANGELISATIE

Toerustingsavond van de Commissie Allochtonen:

Apeldoorn: D.V. dinsdag 19 november om 19.30 in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente. Thema: 'Islam en het gesprek met moslims'. Spreker is dhr. Iz. Van Rijssel, voorm. zendingswerker onder moslims in Guinee.

CENTRALE LANDELIJKE AGENDA

In ons kerkelijk leven vinden er nogal wat landelijke of regionale bijeenkomsten plaats. Degene die een bijeenkomst wil organiseren, weet vaak niet of er op die datum ook andere bijeenkomsten zijn gepland. Om tot inzicht te komen welke landelijke of regionale vergaderingen zijn gepland, is aan het Kerkelijk Bureau gevraagd een landelijke agenda te beheren. Met het opzetten van deze agenda is een aanvang genomen. U kunt de datum van uw landelijke of regionale bijeenkomst opgeven aan een van de medewerkers van het Kerkelijk Bureau. Ook kunt u bij het Kerkelijk Bureau informatie krijgen over de opgegeven landelijke of regionale bijeenkomsten. Het Kerkelijk Bureau is bereikbaar via tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail kbgg@cbgg.nl of per post: Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden. Graag neemt het Kerkelijk Bureau de gegevens van landelijke of regionale bijeenkomsten op in deze centrale agenda.

HELPENDE HANDEN, VERENIGING GEHANDICAPTENZORG

D.V. zaterdag 30 november a.s. is er een contactdag voor mensen met een lichamelijke handicap in Goes. Aanvang: 10.30 uur. De heer J. de Witte, medewerker geestelijke verzorging in "Eben Haëzer" te Middelburg hoopt voor ons een inleiding te houden over: "De zalving van Maria in Bethanië", naar aanleiding van Johannes 12: 1 - 11. In verband met broodmaaltijd graag voor 23 november a.s. opgeven bij het secretariaat: mw. J. Wesdorp, Aalbersestraat 1, 4463 TB Goes

OUDERAVOND HELPENDE HANDEN AFD. VELUWE

Op D.V. donderdag 21 november zal er een ouderavond gehouden worden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Nunspeet aan de Brinkersweg/Aarweg. Aanvang kwart voor acht. De heer C. van de Craats, oud-medewerker Helpende Handen, zal met ons spreken over: "Voortdurend ouderschap" Ouders, leden en belangstellenden welkom.

DISTRICTSAVOND +16, NOORD-OOST

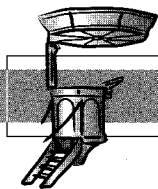
Datum: D.V. zaterdag 23 november 2002
Plaats: Hoogeveen, kerkgebouw Gereformeerde Gemeente, Coevorderstraatweg 50
Spreker: ds. C.J. Meeuse. Onderwerp: Het gebed. Aanvang: 19:45 uur

DISTRICT FLAKKEE

Op D.V. vrijdag 22 november 2002 zal een -16 districtsavond van het district Flakkee worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Middelharnis, Chr. de Vrieslaan 40. De avond begint om half 8. Ds. A.A. Brugge zal spreken over: "Jij in deze tijd".

APPÈLAVOND DISTRICT GOUDA +16

Op D.V. zaterdag 16 november a.s. organiseert het District Gouda +16 een regionale jongerenavond in de kerk van de

Predikbeurten

ZONDAG 17 NOVEMBER 2002

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Aalst 15.00 uur ds. M. Karens; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Alphen aan den Rijn 16.00 uur ds. Golverdingen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 uur ds. Paul; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. van Boven; Delft 10.00 en 18.00 uur ds. Hakvoort; Deventer 15.00 uur ds. van Dieren; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 17.00 uur ds. Vreugdenhil; Enschede 18.30 uur ds. Tuinier; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur leesdienst (in aula Gomarus scholengem.); Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 18.00 uur dhr. G. Beens; 's-Gravenhage 10.00 en 16.00 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. Driessen; Groningen 10.00 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Hardinxveld-Giessendam 10.00 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 15.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Hoogvliet 10.00 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 uur leesdienst en 16.30 uur ds. v/d Net; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 uur ds. A.B. v/d Heiden en 19.00 uur ds. Silfhout; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leerdam 15.00 uur dhr. G. Pater; Lelystad 15.00 uur ds. L. Blok; Middelburg-Centrum 18.30 uur ds. Tanis; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Mijdrecht 19.00 uur dhr. Bakker; Moerkapelle 9.30 en 19.00 uur ds. Golverdingen; Naaldwijk 15.30 uur ds. Hakvoort; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwer ter Aa 10.00 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. v/d

Net; Nieuwerkerk ZLD 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Nunspeet 10.00 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. Schreuder; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur ds. van Dijk; Oosterland 10.00, 14.30 en 18.30 uur dhr. de Heer; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. van Krimpen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. J. Beens; Oudemirdum 14.30 uur ds. Vreugdenhil; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Poortugaal 14.30 uur ds. van Krimpen; Poortvliet 14.00 uur ds. Verweij; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 15.00 uur dhr. G. Beens; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 18.30 uur (H.D.) ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 19.15 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Zuid 15.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 18.30 uur ds. F. Mulder; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 9.30 en 15.00 uur dhr. Bakker; Spijkenisse 19.00 uur ds. Schot; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.00 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Verschuure; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur dhr. G. Pater; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht 16.30 uur ds. Sonneveld; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Vlaardingen 16.30 uur ds. Paul; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Werkendam 11.15 en 18.30 uur ds. M. Karens (in de Geref. Kerk); Westkapelle 14.30 uur ds. van Gelder; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Moens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Eekeveld; Zoetermeer 16.30 uur ds. Boogaard; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Zwolle 19.00 uur ds. Meeuse.

DINSDAG 19 NOVEMBER 2002

Alblasserdam 19.30 uur ds. B. v/d Heiden (bijbellezing); Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher (bijbellezing); Drachten 19.30 uur ds. Hoogerland (bijbellezing); Klaaswaal 19.30 uur ds. Tanis; Moerkapelle 19.30 uur ds. J. de Pater; Oud Beijerland 19.30 uur ds. van Krimpen (bijbellezing); Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds.

van Eekeveld; Rotterdam-Zuid 19.45 uur dhr. G. Pater; Spijkenisse 19.45 uur ds. Mondria; Uddel 19.30 uur ds. Mouw (bijbellezing).

WOENSDAG 20 NOVEMBER 2002

(Dankdag)

Andijk 14.45 en 18.45 uur ds. van Dijk; Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. M. Karens; Enschede 15.00 en 19.30 uur ds. Tuinier; Haarlem 14.30 en 19.30 uur ds. v/d Net; Hellevoetsluis 14.30 en 19.30 uur ds. Schot; Mijdrecht 14.30 en 19.30 uur ds. Mondria; Naaldwijk 15.00 en 19.45 uur ds. Driessen; Poortvliet 10.00 en 14.30 uur ds. W.J. Karels en 18.30 uur dhr. de Heer; Rotterdam-Centrum 10.00, 15.00 en 19.45 uur ds. Verweij; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur ds. Schipper; Sint Annaland 9.30 en 18.30 uur ds. Schipper en 14.30 uur ds. de Jongste; Sint Philipsland 9.30 uur ds. Neele en 18.30 uur ds. J. Karels; Tholen 10.00 en 19.00 uur ds. de Jongste en 14.30 uur ds. Brugge; Utrecht 14.30 en 20.00 uur ds. Visscher; Vlaardingen 15.00 en 19.30 uur ds. Meeuse; Zaandam 14.30 en 19.30 uur ds. Boogaard.

WOENSDAG 20 NOVEMBER 2002

Doetinchem 19.30 uur ds. Schreuder (Meesterstraat); Elspeet 19.30 uur ds. Vermeij (bijbellezing); Groningen 20.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels (bijbellezing); Lisse 19.45 uur ds. Hogchem; Poortugaal 19.30 uur ds. J. Beens; Rhenen 19.30 uur ds. Veenendaal (bijbellezing); Rijssen-Noord 19.30 uur ds. van Dieren; Veen 19.30 uur ds. Melis (bijbellezing).

DONDERDAG 21 NOVEMBER 2002

Aalst 19.30 uur ds. F. Mulder; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur dhr. G. Beens; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur dhr. G. Pater; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Schot (bijbellezing); Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Vermeij; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. van Krimpen; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Schipper.

ZATERDAG 23 NOVEMBER 2002

Hardinxveld-Giessendam 15.00 uur ds. W.J. Karels (aangepaste kerkdienst); Urk 19.30 uur ds. Mondria.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Zondag 17 november 2002 10.00 uur evangelist G. Baan.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Bijbelcursussen elke dinsdag vanaf 18.30 uur. Bij Simon de Looier bent u altijd welkom!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw

Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur evangelist H.J. van den Boogaart. U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

"Er blijft dan een rust over voor het volk Gods"
Hebreeën 4:9

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Hardinxveld-Giessendam deelt met droefheid mede dat de Heere onverwacht uit ons midden heeft weggenomen onze oud-ambtsbroeder

PHILIPPUS LEENMAN

op de leeftijd van ruim 78 jaar.

Hij heeft de gemeente eerst als diaken en daarna als ouderling gediend. Vele jaren leidde hij de Zondagsschool en was hij voorzitter van de Zedingsvereniging.

Namens de kerkenraad
Ds. W.J. Karels, preses
J. Visser, scriba

Hardinxveld-Giessendam, 6 november 2002

Christelijke begrafenisverzorging

De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging
in de provincie Utrecht en
de regio's Gouda en Hilversum.

Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

Begrafenisonderneming L. STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

Harkes Begravenissen

Berkenbroek 7
2811 NZ Reeuwijk
tel. 0182 - 30 04 23

Dag en nacht bereikbaar

*Wij verzorgen
alleen begravenissen*

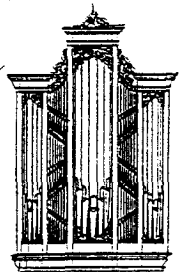
AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

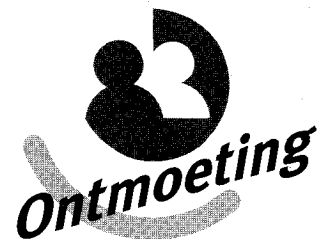
Wilt u iets betekenen voor mensen die het veel minder hebben dan u?

Stichting Ontmoeting zet zich in voor dak- en thuislozen en weet zich, naast de inzet van professionele beroepskrachten, gesteund door de inzet van enkele honderden vrijwilligers.

Het dienstencentrum van Ontmoeting is, door uitbreiding van de werkzaamheden, op zoek naar gemotiveerde vrijwilligers die woonachtig zijn in de regio Rijnmond. Vrijwilligers die zich met hart en handen willen inzetten voor de dak- en thuisloze medemens. Er zijn vele mogelijkheden op verschillende afdelingen zowel overdag,

's avonds als in de weekenden. Heeft u interesse? Dan kunt u een infopakket opvragen, zich aanmelden als vrijwilliger of u kunt zich opgeven voor de **informatieavond op D.V. woensdag 27 november 2002** in het dienstencentrum te Rotterdam. Dit kan per mail mtanis@dc.ontmoeting.org of telefonisch 010-4253303 (Maarten Tanis).

Voor meer informatie over Ontmoeting: www.ontmoeting.org

Kom ook naar onze informatieavond!

**BARNEVELDSE
BEGRAFENISVERENIGING**

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
3771 RN 3774 JW
Barneveld Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

**TE KOOP GEVRAAGD:
Theologische boeken**

Tel. 0577-401065

Uitgesneden teksten div. modellen

G. v.d. Dikkenberg, Munnikenweg 11,
3905 MD Veenendaal, tel. 0318-540252

**ORGELCENTRUM
ANDANTE**

Kom gerust eens langs om kennis te maken met ons uitgebreide assortiment nieuwe en gebruikte orgels, bladmuziek en cd's!

Orgelcentrum Andante
A. van Ostadelaan 35
Veenendaal
0318-50 50 63
Dealer van:
- Johannus
- Wesley
- Opus
- Sweelinck
- Reinbrandt
- Monarke
- Dornus
- Content
Ruime sortering bladmuziek (ook klavier) & Muziek CD's
Openings tijden:
di 13.30 - 17.30
vr 13.30 - 17.30
& 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00
& 13.30 - 17.00
en volgens afspraak

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

SHG

Stichting Hulpverlening in Gezinnen
Uitgaande van de Ger. Gem in Ned.

**Rijksgediplomeerde
Kraamzorg**

Wij verlenen graag hulp aan die gezinnen waar geen TV aanwezig is, en waar aan tafel gelezen wordt uit de Statenvertaling.

Om teleurstelling te voorkomen graag tijdig aanmelden, dagelijks bereikbaar.
tel. 033-2774547 of 0346-264595

**Gezins-Bejaarden- en Ziekenzorg
TEL. SPREEKuur**

alle werkdagen van 8.30 - 10.30 uur
en vrijdagavond van 19.00 - 20.00 uur
Tel. 0166 - 652605

een informatiebrochure is gratis verkrijgbaar.

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streepjassen ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:
Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak - service aan huis

Begravenisverzorging Kina
Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

**KLASSIEKE
ORGELS**

Hoofddealer van Johannus,
Eminent, Ahlborn,
Sweelinck, enz.

**Stolk
Orgels**

Tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Noord, Kapelstraat 1
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN KLASSIEK

**Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv**

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

**Collectebonnen
machinaal tellen?**
vraag demo en/of referentie
Den Hertog 0314-341381/0548-515415

**VAN GELDER
electronica
GISELONICA**

Geluid zoals het hoort!

Ook hier hebben wij het geluid verzorgd!

Uw microfoon had hier ook kunnen staan!

Van Gelder Elektronica
Carry van Bruggenstraat 33 9422 KM
Smilde tel: 0592 415 509
email: vge@vangelderelektronica.nl
www.vangelderelektronica.nl

Ds. H. Paul
DE ZEKERHEID VAN HET GELOOF
€ 6,90

*Wat wordt er bedoeld met de zekerheid van het geloof?
Is die zekerheid nodig om behouden te worden?
Op welke wijze ontvangt een zondaar deze zekerheid?
Hoe is de verhouding tussen geloof en gevoel?*

Op deze en andere vragen geeft ds. H. Paul pastorale antwoorden vanuit Gods Woord en de belijdenisgeschriften, en citeert hij uit werken van oude schrijvers.

Verkrijgbaar bij: **Bestevaer**
Scheldestraat 60 - Vlissingen - tel. 0118-431985

Loop eens vaker uw boekhandel binnen

Zojuist verschenen:

UIT DE OPPERZAAL

Deel 2

Bij het terugdenken aan het verleden vermenigvuldigen zich de gedachten in de opperzaal. Van de ouden in de poort zijn reeds velen heengegaan. Hun gesprekken, hun leven, hun geloofsveraring, hun strijd, maar ook hun triomf getuigen in

deze tijd, waarin de wonderen van vrije genade slechts door weinigen worden verstaan noch begeerd. In deze mediatief getinte bundel roept Ds. Blok beelden van het verleden op en krijgen zijn gedachten gestalte.

Geb. 125 blz.

Prijs: € 9.-

Speciaal voor ouderen en slechtzienden is een duidelijk lettertype gebruikt.

Uitgeverij - Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld

Tel. (0342) 41 69 86

verkrijgbaar bij de boekhandel

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens

Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Christelijke
Begrafenisonderneming

Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

(geen crematies)

Begrafenisverzoorgers:
R.C. Brouwer
G. Wegenaar

Regentesselaan 43
3905 GT Veenendaal
Centraal Meldnummer:
Tel. 06 - 51504726

Ds. D.L. Aangeenbrugschool Terneuzen

Het bestuur van de ds. D.L. Aangeenbrugschool uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland en van de Oud-Gereformeerde Gemeente te Terneuzen vraagt leerkrachten

GROEPSLEERKRACHTEN m/v

De vacatures ontstaan in onder- midden- en bovenbouw.

De school wordt bezocht door ongeveer 320 leerlingen afkomstig uit de (Oud) Gereformeerde Gemeente (in Nederland) en de Christelijke Gereformeerde Kerk. Je komt te werken in een nieuw schoolgebouw.

De school kent goede secundaire arbeidsvoorwaarden en het vinden van betaalbare woonruimte is geen probleem.

Binnen afzienbare tijd zal een vaste oeververbinding onder de Westerschelde zijn gerealiseerd.

Voor informatie kunt u zich wenden tot de directeur van de school de heer A. Molenaar, telefoon 0115-612977 (school) of 0115-432296 (thuis).

Uw sollicitatiebrief wordt verwacht binnen 10 dagen na verschijnen van deze advertentie in dit blad bij de secretaris van het bestuur de heer D. Braal, van der Waalstraat 68 4532 LD te Terneuzen.

De volgende 7 cassettes bieden wij u t.b.v. de zending te koop aan:

- Ds. C.A. van Dieren Mattheüs 9 : 15
- Ds. J.J. van Ekeveld Hoogl. 1 : 5
- Ds. A. Hofman Efeze 2 : 20-22
- Ds. J. Karels Mattheüs 15 : 28
- Ds. C. Neele Jozua 8
- Ds. J. Spaans Lukas 1 : 76
- Ds. A.W. Verhoef Spreuken 1 : 33

Deze 7 cassettes zijn helder en duidelijk opgenomen. De prijs is slechts € 23,- Geen Portokosten.

Inl. I. Bos, Leusbroekerweg 15, 3832 BG Leusden. Tel. en Fax nummer: 033-2862261 Dagelijks van 8-22 uur. Bgg. 06-28378488.

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam en omstreken. Opbaar mogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling. Geen crematies. Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010-460 05 09
Fax 010-485 79 12

GEEN ANDER EVANGELIE

L.Huisman

Wie dominee Huisman gekend heeft in de jaren dat hij in Nederland werkzaam mocht zijn, weet hoe indringend hij de boodschap van het kruis verkondigde.

Vele neergebogen zielen zijn door zijn indringende prediking opgebouwd. Zelf door de Geest bezield wist hij ook anderen in gloed te zetten.

Zomaar een fragment uit één van zijn preken:

Een prediking "zonder Christus" is niets, maar dan ook niets waard. Een kerk, die niet leeft uit de Bron, verdort. Een prediking zonder Christus is weldra een kerk zonder gelovigen, is een gemeente zonder leven.

128 blz. met harde kaft, prijs € 7,-

Uitgeverij Boekhout

Tel. (0166) 66 38 05

Fax (0166) 66 33 04

E-mail: pieter@boekhout.nl

Internet: www.boekhout.nl

deel 3
nu beschikbaar

verkrijgbaar bij de boekhandel

Slechte akoestiek in uw kerk?

Griffioen Akoestische Systemen zorgen gegarandeerd voor een uitstekende akoestiek met galm in elke kerk. Hierdoor wordt de gemeentezang voller en sprankelender en het orgel krijgt meer draagkracht en breedte! Ook onder galerijen worden de akoestische omstandigheden drastisch verbeterd.

Bouwkundige voorzieningen overbodig. Geen invloed op het directe geluid van uw geluidsinstallatie

U vindt ons ook op de Wegwijsbeurs.

Voor vrijblijvende informatie:

Griffioen
AKOESTISCHE SYSTEMEN

Staphorst,
Tel. 0511-444413, Fax 444108.

Begravenis Verzorging Tollenaar
van Swindenstraat 25, 4532 KC Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

Privé bungalow (6 persoons) bij Oosterend op TEXEL. Incl. wasmachine, magnetron en vloerverwarming. Vanaf € 175,- per week. Bel Samara: (0222) 31 81 90.

Verschenen:

In de kloof van de steenrots

Gods leidingen met Maria Wilhelmina Kamphuis

Het is onbegrijpelijk dat dit uitmuntende boek niet eerder verscheen. Het heeft veel overeenstemming met een vorige uitgave *De stem van de tortelduif*.

De schrijfster woonde in Dieren, Arnhem en Gouda. Zij was nog jong, zeer geoeftend in de genade en deelde op een bijzondere wijze in de liefde Gods. Maar zij heeft ook zo'n diepe beproeving moeten doorstaan, wat maar zelden gehoord wordt. In Katwijk is zij op een ontroerende wijze, als gelouterd goud, uit de oven van verdrukking gekomen. Hier had zij omgang met bekende kinderen Gods, zoals Jan van der Marel, Sientje van der Plas e.a. Ds. W. C. Lamain preekte daar in die tijd voor het eerst. Met illustraties en stijve kافت.

€ 9.75

De stem van de tortelduif (3^e druk) *Uit het leven van Plonia Biemond*

De ware bekering wordt hier aantrekkelijk en liefdevol beschreven. Plonia heeft in haar leven veel meegemaakt, maar wist in Wie zij geloofde. Als 17-jarige liep zij vanuit Bleiswijk naar Berkel, waar de Heere onder de prediking van ds. J.A. ten Bokkel-Huinink, krachtig werkte.

€ 11.25

Ik heb geloofd; daarom heb ik gesproken *Het leven van Zach. Verhage*

Verhage geeft een heldere, eerlijke en boeiende omschrijving van zijn bekering en de omgang met Gods volk; o. a. ds. H.H. Middel, ds. P. van Dijke en met zijn zielenvriend oefenaar Jan Vader te Meliskerke. Met historische toelichting, foto's en gegevens over familie en nageslacht.

€ 11.25

Jonge Zangers deel 4 (2^e druk) *Het levenseinde en de verwachting van:*

*Kaatje Eikelenstam, Maria Steenbergen, Arie Vosbergen,
Maria Schenk, Willem Devonshire en Karel Coulson*

Indrukwekkende beschrijvingen van zes jongeren, gestorven met een levendige hoop in hun hart.

Jonge Zangers deel 5 (2^e druk) *Het levenseinde en de verwachting van:*

Matje Verbruggen, Elisabeth Wallbridge, Cornelia C. Winckelman en Gerit van Bale

Vóór Matje Verbruggen stierf zei ze vol zekerheid: 'Op mijn kistje moet staan *Ik ben des Heeren*!' Elisabeth Wallbridge woonde op het eiland Wight, waar *Jenny de hutbewoonster* toen ook woonde. Ds. L. Richmond was getuige van hun leven en heeft dit heel treffend beschreven.

€ 9.00 per deel

Jonge Zangers, historisch toegelicht door Joh. Westerbeke

Bestellen bij de boekhandel, of bij:

Uitgeverij "Middelburg" 't Zanddorp 2 4335 AJ Middelburg 0118 625472

NEUW!

ZIJN TROUWE ZORG door C. van Rijswijk

Leerzame inhoud: 1. De beloofde dominee (ds. Bresser uit Strijen); 2. Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten (Elisabeth Both-Leeuwenstein); 3. Hij en and'ren meer (Geurt van Ledden); 4. De wonderlijke tocht met de arrenslee (Neeltje Aardoom); 5. De oude patriarch (meester Burgeraaf); 6. De vergeeten brief (ds. G. van Reenen); 7. Een krijgsknecht van de grote Koning (ds. W.W. Smitt); 8. De verscheurde rekening (weduwe Van Drimmelen); 9. De les van de keurvorst (keurvorst Frederik de Wijze); 10. Hoe ouderling Blaak schipper Jan Geense leerde kennen; 11. De storm op zee, gezegend voor John Newton; 12. Het gevolg van een gesprek op de IJsselbrug (De bekering van een roomse soldaat); 13. Een verstoorte godsdienst-oefening te Middelburg in het jaar 1566; 14. Verkwikkend ons ter goeder uur (Willem van Dorland); 15. Het water komt! (J. van Vliet).

Een boek met 15 historische verhalen, verteld voor de jeugd (ca. 10 jaar) en ouderen. Ook zeer geschikt voor scholen en catechisaties. Mooie en leerzame stof, stevig gebonden in vierkleurenband. Met illustraties van A. Burghout. 107 blz.

€ 7,50

MOOI!

Ook nog leverbaar de tweede druk van het mooie boek:

TEN DAGE ALS IK RIEP door C. van Rijswijk

Een boek met 20 historische verhalen, verteld voor de jeugd (ca. 10 jaar) en ouderen. Ook zeer geschikt voor scholen en catechisaties. Mooie en leerzame leesstof. Stevig gebonden in vierkleurenband. Met illustraties van A. Burghout. 107 blz.

€ 7,50

Franco verzending boven € 23,-
Ook in de boekhandel verkrijgbaar

Dagboek - Ds. C. Smits WATER UIT DE STEENROTS

Leerzaam niet te lezen bijbelgedeelte en te zingen psalm. 392 blz.

€ 20,20

Reeds 2e druk van:

ZIJN WONDEREN EEN GEDACHTENIS

Treffende voorvallen uit het leven van Dina Elizabeth de Vries-Roos, overleden 27 jan. 1995 te Rotterdam. Haar begravenis werd geleid door ds. D. Heemskerk. Geschreven door haar dochter. Keurig gebonden.

€ 8,85

DE HEIDELBERGSE CATECHISMUS

verklaard in 53 preken door ds. D.L. Aangeenbrug.

€ 45,-

O ISRAËLS VERWACHTING

Het leven en de nagelaten geschriften van **R.M. MacCheyne** door A. Bonar.

Lees in dit prachtige standaardwerk: zijn leven, preken, meditaties, gedichten, brieven (dikwijls ook aan jonge mensen), zijn liefde voor het oude bondsvolk Israël, etc.

Een boek met rijke inhoud!
Mooie vierkleurenband, 780 blz.

Met inleiding door L.J. van Valen.

€ 45,-

UITGEVERIJ
BOEKHANDEL

DE PALMBOOM V.O.F.

Stationsstraat 1
4675 CG Sint Philipsland

Telefoon/Fax (0167) 57 29 75
Ook 's avonds (J. Eerland)